

Innehållet i veckans Nyhetsbrev

- ”Pålitlig infrastruktur och regionala samarbeten är nyckeln till ett levande Sverige”
 - 84 procent av Finlands befolkning bor på 2,4 procent av landets totala landareal
 - Trögt för utbyggnad av glesbygdsavlopp – kommunerna borde ta större ansvar
 - Framtiden tema på konferensen Regionernas tillstånd
 - Landsbygdsnätverksenheten ordnar drygt 20 utbildningar i år
 - Publikation från ett lyckat TOIMI-projekt
-

”PÅLITLIG INFRASTRUKTUR OCH REGIONALA SAMARBETEN ÄR NYCKELN TILL ETT LEVANDE SVERIGE”

Regionala samarbeten och utbyggd infrastruktur är framtiden för företagens tillväxtkraft och för ett Sverige där både stad och landsbygd blomstrar, skriver partisekreteraren för centerpartiet i Sverige Anders Flanking i Västerbottens-Kuriren. Han och partiet ser med nya regionbildningar, som har folkvald ledning, möjligheter till en ny utvecklingskraft, vilket sedan gynnar tillväxten nationellt och regionalt. Ansvarskommitténs förslag är därför i stora delar ett tillväxtorienterat förslag. Ett viktigt initiativ är att ta fram ett rikstäckande resekort till år 2010, ty kollektivtrafiken är en tillväxtfaktor för hela regionen och skapar förutsättningar för människor och företag i hela landet. Ett annat positivt exempel är den svenska regeringens beslut att låta fler företag trafikera Öresundsbron, så att det numera går tre tåg i timmen från Köpenhamn till Sverige. Sålunda krymper avstånden och förbättrar Sveriges konkurrenskraft på den globala arbetsmarknaden. Jysks etablering av sitt centrallager i Nässjö, är ytterligare ett exempel på att vidga regionerna, på hållbar utveckling och på att vinna marknadsfördelar. Det finns även många informella regioner och starka regionsamarbeten över hela Sverige, med vidgningen av Mälardalsregionen som ett exempel. En stor potential har de s.k. OPS-lösningarna (offentlig-privat-samverkan). Det måste föras en ständig dialog med näringslivet för att lösa framtidens infrastrukturutmaningar. Stora delar av Sverige är beroende av infrastruktur som redan i dag drivs i OPS-regi, nämligen alla enskilda vägar. Utan dem skulle såväl svenska företagens konkurrenskraft som medborgarnas tillgång till infrastruktur vara betydligt sämre. Uppgifterna är från senaste veckas fredagsupplaga (11.1) av nättidningen Västerbottens-Kuriren och finns att läsas under webbadressen <http://www.vk.se/Article.jsp?article=160874>.

84 PROCENT AV FINLANDS BEFOLKNING BOR PÅ 2,4 PROCENT AV LANDETS TOTALA LANDAREAL

Befolkningen i vårt land koncentreras allt mer till tätorterna. I slutet av år 2005 bodde 4 388 000 personer, d.v.s. 84 procent av finländarna, i tätorter. Folkmängden i tätorterna ökade med 124 000 personer, 2,9 procent, från år 2000 till 2005. Antalet tätorter uppgick till totalt 745 och deras landareal var sammanlagt 7 169 km². Fyra av fem finländare bodde således inom ett område på bara 2,4 procent av den totala landarealen (304 086 km²) i Finland. Över hälften av tätorterna har mindre än tusen invånare, medan bara fyra procent av alla tätorter har mer än 20 000 invånare. Sex tätorter har mer än 100 000 invånare, nämligen centraltätorterna Helsingfors, Tammerfors, Åbo, Uleåborg, Lahtis och Jyväskylä. Uppgifterna

är från Statistikcentralens pressmeddelande (15.1) och finns under webbadressen http://www.stat.fi/ajk/tiedotteet/v2008/tiedote_001_2008-01-15_sv.html.

En statistisk tätort är en koncentration av bebyggelse på minst 200 invånare med ett avstånd mellan byggnaderna som inte överstiger 200 meter. Avgränsningen är oberoende av administrativa gränser, som t.ex. kommun- och länsgränser. Tätorterna fastställs vart femte år av Statistikcentralen.

TRÖGT FÖR UTBYGGNAD AV GLESBYGDSAVLOPP – KOMMUNERNA BORDE TA STÖRRE ANSVAR

Enligt Marketta Virta vid Nylands miljöcentral borde kommunerna ta ett större ansvar för att bygga ut avloppsnätverket på glesbygden. Nu är det istället nygrundade vatten- och avloppsandelslag som tagit på sig ansvaret att uppfylla de nya avloppskraven. I Östnyland har flera nya vatten- och avloppsandelslag grundats de senaste åren, t.ex. i Liljendal och Mörskom har byarna Eskilom, Mickelspiltom och Grevnäs valt att gå in för ett andelslag, än att alla fastigheter skulle ha varit tvungna att gå med i kommunens system. Men även de fastigheter som inte är med i ett andelslag är skyldiga att få ordning på sitt avlopp. Senast år 2014 skall alla fastigheter ha ett slutet avloppssystem. Virta säger att investeringstakten för att bygga ut avloppsnätverket på glesbygden, har varit alldeles för långsam. Hon tror inte att alla fastigheter kommer att ha lyckats med det här före år 2014. Uppgifterna är från YLE:s Internytt (18.1) och finns på webbadress <http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=118648>.

FRAMTIDEN TEMA PÅ KONFERENSEN REGIONERNAS TILLSTÅND

Konferensen Regionernas tillstånd i Åre 6-7.2 har framtiden som tema. Man kommer bl.a. att belysa vad klimatförändringarna kommer att innebära för tillväxten i Sveriges regioner, hur regionerna skall organiseras i framtiden och om arbetskraften räcker till. Med Regionernas tillstånd vill ITPS (Institutet för tillväxtpolitiska studier) tillsammans med sina medarrangörer – Glesbygdsverket, Nutek, samt Sveriges kommuner och landsting – etablera en självklar nationell mötesplats för alla som har och efterfrågar kunskap om regional tillväxt och regionala utmaningar. Ur det preliminära programmet kan bl.a. nämnas, att Dr Stuart Burgess, ”landsbygdens advokat” i England, talar om utmaningar för stad och land fram emot år 2030 och behandlar även landsbygdssäkring av beslut i myndigheter och department, s.k. *rural proofing*, medan forskare Siv Sandberg från Åbo Akademi föreläser å sin sida under rubriken *Regionbildning i Norden* om underifrån perspektiv och centrala politiska beslut. Vidare kan det nämnas, att det blir pressrelease av årsrapporten *Regionernas tillstånd* och med utgångspunkt i den tar man över rubriken *Klimatförändringen – en obekvämlig verklighet för kommuner och regioner?* upp klimatdebatten ur olika perspektiv. Under webbadressen <http://www.itps.se/Items/Seminarie.asp?itemId=3383&secId=1035> finns info, program och länk till anmälan, som skall göras senast 18.1.

LANDSBYGDSNÄTVERKSENHETEN ORDNAR DRYGT 20 UTBILDNINGAR I ÅR

I Landsbygdsnätverkens utbildningskalender för år 2008 ingår utbildningar inom alla fyra axlar för Fastlandsfinlands landsbygdsprogram (finns på finska under webbadressen http://www.mmm.fi/attachments/5guynGgYN/5o8EMV39Y/Files/CurrentFile/Manner-Suomen_maaseudun_kehittamisohjelma_20072013.pdf) och programmet för utveckling av landsbygden på Åland 2007-2013. Utbildningsplanen med alla 22 utbildningar + non stop-utbildningar för aktionsgrupperna finns att läsas i sin helhet på webbadressen http://www.maaseutu.fi/attachments/5uAX9Be9y/5uAXVALvb/Files/CurrentFile/koulutussuunnitelma_2008.pdf och från och med vecka 4 på svenska under webbadressen <http://www.landsbygd.fi/sv/index/landsbygdsnätverk/tjanster/utbildning.html>.

Landsbygdsnätverksenheten ordnar utbildning kring alla axlar. Utbildningen, som är ett komplement till Landsbygdsverkets utbildning, har aktörer inom landsbygdsnätverket som målgrupp. Enheten ordnar såväl landsomfattande som regional utbildning. Den regionala utbildningen stimulerar samtidigt verksamheten inom de regionala landsbygdsnätverken. Utbildningarna ordnas i samarbete med de myndigheter som arbetar inom nätverket, samt med de övriga intressentgrupperna.

PUBLIKATION FRÅN ETT LYCKAT TOIMI-PROJEKT

TOIMI-projektet, som pågått under perioden 3.4.2006-31.12.2007, har gett ut sin slutpublikation *Työtä ja palveluja kylille*. I förmedlarorganisationsprojektet TOIMI, som sammanför landsbygdens spridda jobb, deltog nio delprojekt, bl.a. var Bergö Multiservice (Bergö Öråd rf) och Närproducerade tjänster (Yttermarkgillet rf) med. TOIMI-projektets mål, att sysselsätta 40-60 arbetslösa och att inom varje delprojekt grunda minst ett servicecenter (servicen och jobben möts på ett och samma ställe) vars modell kan nå ut till alla byar i Finland, uppnåddes och överträffades. Som TOIMI-projektchef fungerade Pirja Peltomäki. Hon är redaktör för publikationen och skriver bl.a. i ett kapitel i slutet av den, att EU-projekt utvecklar den finländska landsbygden och att det är viktigt att projektet har ett namn, TOIMI, ”ty annars skulle det inte kunna tala till oss och inte heller höra, då vi kallar på det”. Publikationen, som har svensk text för kapitlen om Bergö Öråd och Yttermarkgillet, kan beställas från Suomen Kylätoiminta ry – Byaverksamhet i Finland rf (SYTY) på tel. (02) 738 1761, på fax (02) 738 1763 eller på e-mailadress info@kylatoiminta.fi. Under webbadressen <http://www.kylatoiminta.fi/files/download/Tyotajapalvelujakylille.pdf> kan publikationen läsas i digital version.

Förmedlande organisation (s.k. mellanhandsorganisation) är en nyskapande verksamhetsmodell som Europeiska socialfonden (ESF) satt i gång. Stödet inriktas på vardagen, där var de små organisationerna och föreningarna verkar. TOIMI-projektet samordnades av SYTY med Maaseudun Sivistysliitto – Landsbygdens bildnings- och kulturförbund, Suomen Nuorisoseurojen liitto och Finlands Hembygdsförbund som samarbetspartners.

VAD HAR HÄNT?

Skriv ner några rader om vad som är på gång i er region eller organisation och som kan vara av allmänt intresse för alla!

Nyhetsbrevet utkommer en gång i veckan och sänds till Byaservice samarbetsgrupp, nyckelpersoner d.v.s. de som representerar Byaservice i olika centrala organ, projektledare som jobbar inom Byaservice, de lokala aktionsgrupperna, de regionala byaorganisationerna och till olika personer/organisationer med anknytning till landsbygdsutveckling. Alla som har något att informera om, skickar in sina bidrag till e-mailadress: kenneth.sundman@ssc.fi. Skriv mycket kort och undvik bilagor. Hänvisa hellre till webbsidor för mer info.

Nyhetsbrevet kan även läsas på Svensk Byaservice hemsida, www.bya.net . Vill du komma med på vår sändlista, sänd då mail till adressen kenneth.sundman@ssc.fi . Ifall någon inte vill ha Nyhetsbrevet i fortsättningen, meddela till samma e-mailadress ovan.
--